

Tinh gọn bộ máy theo tư tưởng Hồ Chí Minh

Trong hành trình lãnh đạo cách mạng Việt Nam, Chủ tịch Hồ Chí Minh luôn đặc biệt coi trọng việc xây dựng một bộ máy hành chính nhà nước hoạt động hiệu quả, trong sạch và phục vụ nhân dân. Tư tưởng của Người về xây dựng bộ máy hành chính tinh gọn, hiệu quả không chỉ là kim chỉ nam cho công cuộc kiến thiết đất nước lúc bấy giờ mà còn mang tính thời sự, có giá trị to lớn trong công cuộc cải cách hành chính hiện nay.

Chủ tịch Hồ Chí Minh cho rằng, bộ máy hành chính nhà nước là công cụ để thực hiện quyền lực của nhân dân, vì vậy bộ máy đó phải thực sự của dân, do dân và vì dân. Người chỉ rõ một bộ máy hành chính tinh gọn, hiệu quả cần đảm bảo các tiêu chí: không rườm rà, phức tạp, chức năng rõ ràng, không chồng chéo, cán bộ có năng lực, đạo đức, và làm việc vì lợi ích chung. Bộ máy ấy phải lấy sự hài lòng của nhân dân làm thước đo cho hiệu quả hoạt động. Ngay sau khi giành được chính quyền năm 1945, Chủ tịch Hồ Chí Minh đã ý thức được sự nguy hại của bộ máy hành chính quan liêu, chồng chéo. Người sớm yêu cầu cần chấn chỉnh biên chế, sắp xếp lại đội ngũ cán bộ theo hướng tinh giản, hiệu quả. Trong nhiều bài nói, bài viết, Người liên tục nhấn mạnh việc giảm bớt những cơ quan và những nhân viên không cần thiết để tiết kiệm sức người và của, để thêm sức vào việc sản xuất. Đồng thời, tìm mọi cách để nâng cao năng suất của những nhân viên và các cơ quan, đề cao vai trò của những người cán bộ tận tụy, liêm chính, gần dân, hiểu dân và hết lòng vì dân. Chủ tịch Hồ Chí Minh cũng đã đề xuất một hệ thống giải pháp hữu hiệu để cải tổ bộ máy hành chính. Trước hết là phải thường xuyên kiểm tra, giám sát hoạt động của các cơ quan, tổ chức nhà nước. Người cho rằng cần “phê bình và tự phê bình”, không ngại nhìn nhận khuyết điểm để sửa chữa, nâng cao hiệu quả. Người cũng yêu cầu phải nâng cao chất lượng công tác tuyển chọn, đào tạo, sử dụng cán bộ; phải có tiêu chuẩn rõ ràng, công khai, minh bạch; cán bộ phải thật sự là “công bộc” của dân chứ không phải là “quan cách mạng”.

Đặc biệt, Bác nhấn mạnh vai trò của người đứng đầu. Người đứng đầu phải nêu gương, chịu trách nhiệm cao nhất về hiệu quả hoạt động của cơ quan mình. Tư tưởng “đảng viên đi trước, làng nước theo sau” của Người chính là lời khen chân thành của Nhân dân đối với cán bộ, đảng viên ta; là cách nói dân gian nhưng chứa đựng trong đó biết bao tình cảm, sự tin tưởng của Nhân dân đối với tổ chức đảng và cán bộ, đảng viên.

Ngày nay, việc vận dụng tư tưởng Hồ Chí Minh vào công cuộc tinh giản biên chế và cải cách bộ máy hành chính nhà nước càng trở nên cần thiết và cấp bách hơn.

Trong bối cảnh biên chế nhà nước còn nhiều bất cập, chồng chéo chức năng, tình trạng “trên nóng, dưới lạnh” vẫn còn phổ biến, thì những tư tưởng của Người lại càng có giá trị chỉ dẫn sâu sắc. Thứ nhất, cần nâng cao nhận thức của toàn hệ thống chính trị, đặc biệt là người đứng đầu các cấp về sự cần thiết của tinh giản biên chế. Cần xác định đây không chỉ là nhiệm vụ hành chính đơn thuần mà là một chiến lược phát triển lâu dài, tạo nền tảng cho bộ máy phục vụ nhân dân một cách tốt nhất. Thứ hai, phải đổi mới công tác đánh giá cán bộ. Việc xây dựng và thực hiện đề án vị trí việc làm là yêu cầu bắt buộc nhằm xác định rõ ràng vị trí, chức năng, nhiệm vụ và yêu cầu cụ thể đối với từng vị trí công tác. Đây chính là căn cứ khoa học để bố trí nhân sự hợp lý, tránh tình trạng thừa người, thiếu việc hoặc bỏ nhiệm theo cảm tính. Thứ ba, cần chuẩn hóa hệ thống văn bản quy định về cơ cấu tổ chức, chức năng nhiệm vụ của các cơ quan hành chính. Các văn bản này phải rõ ràng, thống nhất và dễ áp dụng, làm cơ sở pháp lý cho việc tinh giản biên chế một cách đúng đắn, tránh tình trạng lợi dụng kẽ hở để giữ lại hoặc bổ sung biên chế không cần thiết. Thứ tư, công cuộc tinh giản biên chế phải gắn liền với phòng, chống tham nhũng. Chủ tịch Hồ Chí Minh từng khẳng định: “Tham nhũng là một thứ giặc nội xâm”, nếu không kiên quyết đấu tranh thì mọi nỗ lực cải cách sẽ bị bóp méo, biến dạng. Vì vậy, phải có cơ chế giám sát minh bạch, xử lý nghiêm các hành vi trục lợi trong công tác tổ chức bộ máy.

Tư tưởng Hồ Chí Minh về xây dựng bộ máy hành chính tinh gọn, hiệu quả là kim chỉ nam đối với đội ngũ cán bộ, công chức, viên chức hiện nay. Mỗi cá nhân cần không ngừng nâng cao ý thức phục vụ nhân dân, đổi mới phương pháp làm việc, rèn luyện đạo đức công vụ, đề cao trách nhiệm nêu gương, đồng thời thực hiện nghiêm túc phê bình và tự phê bình, góp phần xây dựng nền hành chính khoa học, hiện đại và minh bạch. Học tập và vận dụng tư tưởng của Người không chỉ giúp chúng ta xây dựng một nền hành chính hiện đại, chuyên nghiệp, tinh gọn, hiệu năng, hiệu lực, hiệu quả mà còn góp phần xây dựng một Nhà nước thực sự của dân, do dân và vì dân – đúng như mong ước cả đời của Chủ tịch Hồ Chí Minh kính yêu.

